

Sygn. akt XVII AmE 119/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: st. sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 11 czerwca 2015 r., znak (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję w całości;
2. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. kwotę 460 zł (czterysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 119/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 11 czerwca 2015 r., znak (...)na podstawie art. 56 ust.2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) oraz art. 104 k.p.a. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego dot. Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w D. orzekł, że:

1. Przedsiębiorca oferował do sprzedaży gaz płynny LPG przy wykorzystaniu niezgłoszonej do koncesji stacji autogazu, zlokalizowanej w miejscowości (...), (...)-(...) P., który to gaz płynny nie spełniał wymagań jakościowych przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego LPG (Dz.U. z 2006 r., Nr 251, poz. 1851 ze zm.), tj. nie przestrzegał warunków koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa URE z 17 maja 2011 r., nr (...), zmienionej decyzją z 31 października 2011 r., nr (...);

2. Za działanie określone w pkt. 1 wymierzył karę pieniężną stanowiącą (...) przychodu Przedsiębiorcy osiągniętego z działalności gospodarczej objętej koncesją na obrót paliwami ciekłymi w 2014 r., który wyniósł (...)zł, tj. w kwocie 152.000 zł.

W uzasadnieniu decyzji Prezes URE stwierdził, że Przedsiębiorca nie wypełnił ciążącego na nim z mocy koncesji obowiązku nieczynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami obowiązującego prawa i wynikającymi z umów. Z przeprowadzonej kontroli na stacji auto-gazu w miejscowości K. wynikało, że wyniki badań próbki podstawowej i kontrolnej gazu płynnego LPG wykazały przekroczenie dopuszczalnej normy całkowitej zawartości siarki o 69%. Okoliczność ta miała wpływ na ocenę stopnia szkodliwości czynu, który Prezes URE określił na bardzo dużą, gdyż parametr nie spełniał norm jakościowych przewidzianych prawem. Również stopień zawinienia Przedsiębiorcy Prezes URE określił na bardzo duży. Przedsiębiorca nie zgłosił organowi regulacyjnemu w celu rozszerzenia przedmiotu i zakresu działalności koncesjonowanej stacji paliw w K., na której Przedsiębiorca wprowadził do obrotu ww. paliwo niespełniające norm jakościowych. Prezes URE uznał za działanie niewystarczające w celu wykazania, iż w sposób prawidłowy wywiązał się z obowiązków koncesyjnych uznał posiadanie przez Przedsiębiorcę orzeczenia laboratoryjnego zakwestionowanej partii gazu (certyfikat jakości). Zdaniem Prezesa URE na Przedsiębiorcy ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji obrotu, aby wykluczyć możliwość wprowadzenia do sprzedaży paliwa o jakości nieodpowiadającej obowiązującym przepisom. W koncesjonowanej działalności należy upatrywać celu, jakim jest stworzenie takiego systemu dystrybucji paliw, w którym konsument może mieć pełne zaufanie do jakości paliwa. Przedsiębiorca prowadzący działalność polegającą na obrocie paliwami ciekłymi ma pełną swobodę wyboru działań, które podejmie w celu wywiązania się z obowiązków koncesyjnych. Przedsiębiorca prowadząc działalność koncesjonowaną, zobowiązany jest do dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia, winien wiedzieć, że całkowita maksymalna zawartość siarki w gazie płynnym LPG powinna wynosić 50 mg/kg oraz wiedzieć, że rozpoczęcie eksploatacji stacji auto-gazu wymagało uzyskania w pierwszej kolejności akceptacji Prezesa URE i zmiany koncesji. Okolicznością łagodzącą dla wymiaru kary był fakt, iż Przedsiębiorca dotychczas nie był karany za naruszenie warunków udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Prezes URE nałożył w związku z tym na Przedsiębiorcę karę pieniężną stanowiącą(...) % przychodu Przedsiębiorcy osiągniętego z działalności gospodarczej objętej koncesją na obrót paliwami ciekłymi w 2014 r., co dało kwotę 152.000 zł w sytuacji, kiedy maksymalny wymiar kary mógł wynieść 15 % tego przychodu, bowiem przychód ten wyniósł (...)zł, mając na uwadze art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. Wskazał jednocześnie, że nie znalazł przesłanek do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne, zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W ocenie Prezesa URE Przedsiębiorca nie okoliczności obiektywnych, uniemożliwiających mu przypisanie naruszenia przepisów ustawy, z uwagi na podjęte przez to przedsiębiorstwo zachowania.

Na przedsiębiorstwo energetyczne nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli naruszenie obowiązków wynikających z ustawy - Prawo energetyczne nie stanowi rezultatu jego zachowania (polegającego na działaniu bądź zaniechaniu), lecz jest skutkiem niezależnych od niego, pozostających poza jego kontrolą okoliczności o charakterze zewnętrznym, które nie pozwalają na zbudowanie łańcucha przyczynowo-skutkowego pomiędzy zachowaniem przedsiębiorstwa energetycznego, a stwierdzeniem stanu odpowiadającego hipotezie normy sankcjonowanej karą pieniężną, określonej w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyło Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w D., zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji odwołujący zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

a) **§ 2 i § 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie sposobu pobierania próbek gazu skroplonego (LPG) przez przyjęcie, że pobranie próbek ze zbiornika na stacji paliw w K.**

w dniu 3 czerwca 2014 r. napełniono tylko w 20% zostało wykonane w sposób zgodny z obowiązującymi normami, a tym samym, że rzekomo wykazano wprowadzanie do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych, podczas gdy zgodnie z § 2 ust. 4 tego Rozporządzenia procedurę pobierania próbek, warunki bezpieczeństwa w miejscu ich pobierania związane z użytkowaniem pojemników, w których próbki są przechowywane oraz podczas ich transportu, rodzaj aparatury oraz pojemników stosowanych do pobierania próbek, a także sposób przygotowania pojemników na próbki określa norma PN-EN ISO 4257 o nazwie „Skroplone gazy węglowodorowe - Metoda pobierania próbek” w której w pkt 4 ppkt b jednoznacznie stwierdza się: „**W celu otrzymania reprezentatywnej próbki wymagana jest duża staranność, szczególnie wtedy gdy pobierana próbka materiału jest mieszaniną skroplonych gazów. Należy [.../ unikać pobierania próbek z dolnych partii zbiornika [...]**”, których to wymogów nie dochowano przy pobraniu próbek w dniu 3 czerwca 2014 r.

b) **art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne** (Dz.U. z 2014 r., poz. 183) przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że obowiązek wymierzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary za naruszenie warunków koncesji ma charakter obiektywny, to jest niezależny od podjętych przez Skarżącego działań o charakterze ostrożnościowo-prewencyjnym i to w sytuacji gdy dostawy gazu na rzecz Przedsiębiorstwa (...) Sp. o.o. przed datą pobrania próbek przez Inspekcję Handlową w dniu 3 czerwca 2014 r. oraz dostawy po tej dacie realizowane były tylko z godnych zaufania i sprawdzonych źródeł, a Skarżący wykazał się w tym zakresie należyłą starannością w celu sprzedaży gazu spełniającego wymagania jakościowe, określone w odrębnych przepisach,

c) **art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne** (Dz.U. z 2014 r., poz. 183) przez jego niezastosowanie w stanie faktycznym i prawnym sprawy, w sytuacji gdy okoliczności w przyjętej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wersji zdarzeń ewidentnie wskazywały na znikomy stopień szkodliwości czynu, a nadto był to pierwszy i jedyny kwestionowany przypadek rzekomego naruszenia warunków koncesji,

a nadto

2. naruszenie przepisów postępowania:

a) **art. 7, art. 77 § 1 w zw. z art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego** przez zaniechanie wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, wyrażającego się w szczególności w arbitralnym pominięciu przedstawionych przez Skarżącego argumentów w zakresie braku obowiązku zgłoszenia w ramach udzielonej koncesji decyzją z dnia 17 maja 2011 r., nr (...), zmienioną decyzją z 31 października 2011 r., nr (...) przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. stacji auto-gazu zlokalizowanej w miejscowości (...), (...)-(...) P., podczas gdy bezspornie na podstawie tej koncesji Skarżący był uprawniony do prowadzenia działalności również na tej stacji bez potrzeby zmiany koncesji, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego określenia kary pieniężnej w wysokości (...) % przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej objętej koncesją na obrót paliwami ciekłymi w 2014 r.;

b) **art. 9 i 11 Kodeksu postępowania administracyjnego** przez zaniechanie wyjaśnienia przesłanek, w oparciu o które Prezes URE przyjął, iż Skarżący naruszył rzekomo warunki koncesji udzielone decyzją z dnia 17 maja 2011 r., nr (...), zmienione decyzją z 31 października 2011 r., nr (...), w zakresie przedmiotu oraz zakresu działalności objętej koncesją pomijając w całości przedstawioną przez Skarżącego argumentację w piśmie z dnia 16 stycznia 2015 r.;

c) **art. 7, art. 77, art. 80 i art. 84 Kodeksu postępowania administracyjnego** przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów w następstwie zaniechania przeprowadzenia wszelkich czynności dowodowych niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego przy całkowicie arbitralnym przyjęciu, że Skarżący nie zachował rzekomo należytej staranności aby nie dopuścić do zmiany jakości wprowadzanych do obrotu gazu, oraz że podjęte przez Skarżącego działania o charakterze ostrożnościowo-prewencyjnym były w stanie faktycznym niniejszej sprawy niewystarczające;

ewentualnie

d) **art. 7, art. 77, art. 80 i art. 84 Kodeksu postępowania administracyjnego** przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów w następstwie zaniechania przeprowadzenia wszelkich czynności dowodowych niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego przy całkowicie arbitralnym przyjęciu, że doszło do rzekomo zawinonego, istotnego przekroczenia parametrów jakościowych paliwa i nie można uznać stopnia szkodliwości czynu w przedmiotowej sprawie za znikomy i w konsekwencji odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne.

Na podstawie art. 479⁴⁹ k.p.c. odwołujący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
ewentualnie

2. zmianę zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne, lub znaczne obniżenie kary

a nadto

3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki numer(...), tj.:

(a) faktury VAT Nr (...) z dnia 30 maja 2014 r.,

(b) odpisu ze świadectwa jakości nr (...)

na okoliczność podejmowania przez Skarżącego czynności ostrożnościowo-prewencyjnych, w tym zakupu gazu w (...) S.A, oraz dysponowania przez Skarżącego stosownymi zaświadczeniami o jakości nabywanego gazu,

(c) protokołu pobrania próbek gazu nr (...) z dnia 3 czerwca 2014 r. na okoliczność jego treści, w tym wskazania przez Inspektorów Inspekcji Handlowej w kolumnie „Objętość partii paliwa, z której pobrano próbkę (w litrach)”: „zbiornik naziemny opoj. (...) i napełnieniu (...)l-20%”

(d) pisma Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z dnia 16 stycznia 2015 r., skierowanego do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w P.

na okoliczność jego treści, w tym w szczególności na podejmowane przez Skarżącego czynności ostrożnościowo-prewencyjne mające na celu zapewnienie paliwa spełniającego wymogi jakościowe,

4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:

(a) Pakietu Informacyjnego OPC dotyczącego działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi z lipca 2014 r. wydanego przez Urząd Regulacji Energetyki Departament (...)

na okoliczność jego treści, w tym w szczególności na przesłanki wniosku o zmianę koncesji;

(b) zestawienia sporządzonego przez (...)Sp. z o.o. określającego sprzedaż gazu w Spółce (...)Sp. z o.o. w 2014 r.

na okoliczność jego treści, w tym w szczególności na podaną wysokość sprzedaży gazu netto w roku 2014 r. w kwocie (...)zł;

5. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. K. (na adres Skarżącego) - Dyrektora do Spraw (...),

na okoliczność procedury załadunku, transportu i innych czynności zmierzających do zabezpieczenia jakości gazu oraz wprowadzonych przez Skarżącego czynności kontrolnych przy zakupie paliw, w tym gazu płynnego od swoich kontrahentów, także po dniu 3 czerwca 2014 r.

Wniósł ponadto o zasądzenie od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

- 1) oddalenie odwołania,
- 2) zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w/g norm przepisanych;
- 3) przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków: Pana P. W. i Pani D. M. - pracowników (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej, na okoliczność sposobu pobrania w dniu 3 czerwca 2014 r. próbek gazu skroplonego LPG na stacji autogazu położonej w m. (...), gm. P., należącej do Powoda.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości D. jest przedsiębiorcą wpisanym w dniu 12 września 2002 r. do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...). **/k. 30-44/**

Spółka posiada koncesję na obrót paliwami ciekłymi udzieloną mu decyzją Prezesa URE z 17 maja 2011 r., nr (...) na okres od 21 maja 2011 r. do 21 maja 2026 r., zmienioną decyzją z 31 października 2011 r., nr (...). **/k. 31-33v, k. 34-35v akt adm./**

Przedmiotem działalności objętej koncesją z 17 maja 2011 r. stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi: benzynami silnikowymi innymi niż paliwa lotnicze, olejami opalowymi, olejami napędowymi, estrami stanowiącymi samoistne paliwa ciekłe, gazem płynnym, konfekcjonowanym gazem płynnym – przy wykorzystaniu stacji paliw lub stacji auto-gazu zlokalizowanych w miejscowości (...), (...)-(...) P. lub przy wykorzystaniu szczegółowo wymienionych: autocysterny marki (...), dwóch naczep marki (...), dwóch ciągników siodłowych marki (...). **/k. 31-33v akt adm./**

Po rozpatrzeniu wniosku przedsiębiorcy z dnia 10 sierpnia 2011 r. decyzją z dnia 31 października 2011 r. zmieniono poprzednią koncesję poprzez dodanie miejscowości, które mają służyć wykorzystaniu działalności koncesjonowanej, tj. miejscowości W., gmina J., B., gmina T. oraz T., gmina M. – wszystkie położone w województwie (...). **/k.34-35v akt adm./**

Przedsiębiorca w ramach wykonywania działalności koncesjonowanej rozpoczął w roku 2011 eksploatację stacji auto-gazu zlokalizowanej w miejscowości (...), (...)-(...) P., której nie zgłosił Prezesowi URE w celu rozszerzenia przedmiotu i zakresu działalności koncesjonowanej, określonego w pkt 1 decyzji koncesyjnej, a którą wykorzystywał w celu sprzedaży gazu płynnego LPG. **/k. 3-6, k. 17-18 akt adm./**

W dniu 3 czerwca 2014 r. inspektorzy (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przeprowadzili w ww. stacji auto-gazu kontrolę jakości gazu płynnego LPG, który był oferowany do sprzedaży klientom. **/k. 3-6 akt adm./**

W trakcie tej kontroli inspektorzy pobrali m.in. próbkę podstawową ((...)) i próbkę kontrolną ((...)) gazu skroplonego (LPG) do badań jakościowych w ilości 2,16 dm³ (próbka podstawowa) i 2,10 dm³ (próbka kontrolna) z naziemnego zbiornika gazu o pojemności 4850 litrów i napełnionego gazem w 20% (970 litrów). **/k. 7-9 akt adm./**

Przedsiębiorca przedstawił w trakcie kontroli faktury dotyczące zakupu gazu płynnego LPG od firmy (...) S.A. oraz świadectwo jakości zakwestionowanej partii gazu płynnego LPG. Przedsiębiorca wskazał również, że celem dochowania należytej staranności dla zachowania jakości paliwa, uzyskuje od dostawców (posiadających na rynku renomę) certyfikaty jakości paliwa. **/k. 40-41 akt adm./**

Pobrana próbka podstawowa paliwa została przekazana do badania w dniu 3 czerwca 2014 r. w akredytowanym laboratorium Zakładu (...), ul. (...), (...)-(...) K.. Wynik tego badania wskazał, że przedmiotowa próbka gazu płynnego LPG nie spełniała warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego LPG ze względu na zawyżoną całkowitą zawartość siarki (po wprowadzeniu substancji zapachowej), gdyż wynik badania laboratoryjnego, wskazał wartość powyżej 100 mg/kg, przy wymaganiach jakościowych ujętych w ww. rozporządzeniu, wynoszących maksymalnie 50 mg/kg. **/k. 10-12 akt adm./**

Z uwagi na negatywny wynik próbki podstawowej badanego gazu płynnego w dniu 12 czerwca 2014 r. inspektorzy reprezentujący (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przeprowadzili na ww. stacji auto-gazu Przedsiębiorcy kolejną kontrolę jakości paliw ciekłych oferowanych do sprzedaży. Inspektorzy pouczyli Przedsiębiorcę, że ma on prawo złożyć wniosek o przebadanie próbki kontrolnej kwestionowanego paliwa w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu kontroli. Podczas kontroli ustalono również, że w okresie od 3 czerwca 2014 r. do 12 czerwca 2014 r. były trzy dostawy gazu skroplonego (LPG) na stację paliw w miejscowości K.. Inspektorzy nie uzyskali dokumentów dostaw gazu skroplonego na stację paliw, gdyż znajdowały się w siedzibie spółki, zaś osoba odpowiedzialna za dostawy gazu przebywała poza granicami kraju. W dniu kontroli stan gazu skroplonego w (LPG) w zbiorniku naziemnym o poj. 4850 litrów (nr (...)) był napełniony w 58% (2812 dm⁽³⁾). **/k. 13-16 akt adm./**

Pobrana w dniu 3 czerwca 2014 r. próbka kontrolna ((...)) paliwa została przyjęta do badania w dniu 25 czerwca 2014 r. w (...) Sp. z o.o. Oddział K. (...), ul. (...), (...)-(...) C.. **/k. 19-20 akt adm./**

Wynik badania próbki kontrolnej wskazał, że przedmiotowa próbka gazu płynnego LPG również nie spełniała warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego LPG ze względu na zawyżoną całkowitą zawartość siarki (po wprowadzeniu substancji zapachowej). Wynik badania próbki kontrolnej przekroczył wartość 100 mg/kg. **/k. 21-22 akt adm./**

Przychód Przedsiębiorcy uzyskany w 2014 r. z tytułu obrotu paliwami ciekłymi wyniósł (...)zł (trzysta siedemdziesiąt cztery miliony osiemdziesiąt osiem tysięcy sto sześćdziesiąt osiem złotych jeden grosz), który ustalony został na podstawie złożonego przez Przedsiębiorcę pisemnego wyjaśnienia z 14 maja 2015 r. **/k. 107 akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie w charakterze świadka A. K.– Dyrektora ds. Zaopatrzenia, na okoliczność procedury załadunku, transportu i innych czynności zmierzających do zabezpieczenia jakości gazu oraz wprowadzonych przez Skarżącego czynności kontrolnych przy zakupie paliw, w tym gazu płynnego od swoich kontrahentów, także po dniu 3 czerwca 2014 r., z uwagi na brak oznaczenia faktów zgłoszonego dowodu, co do których mógłby się wypowiedzieć pozwany. Odwołujący przyznał, że w celu zapewnienia właściwej jakości gazu (LPG) otrzymywał od dostawców certyfikaty jakości odbieranego paliwa. Sąd oddalił również wniosek dowodowy pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadków inspektorów dokonujących kontroli na stacji paliw należącej do przedsiębiorcy ze względu na fakt, iż okoliczności na które zostali powołani zostały zdaniem Sądu dostatecznie wyjaśnione poprzez sporządzone protokoły kontroli, załączone do akt administracyjnych, których treść nie została przez powoda kwestionowana.

Również oddaleniu – jako zbędny – uległ wniosek dowodowy w zakresie przesłuchania świadków – P. W. i D. M. – pracowników (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej – na okoliczność sposobu pobrania w dniu 3.06.2014 r. próbek gazu skroplonego LPG na stacji autogazu położonej w m. (...), gm. P., należącej do powoda, albowiem sposób procedowania określony jest przepisami prawa i został odzwierciedlony w sporządzonym protokole kontroli z dnia 3.06.2014 r., a następnie w protokołach z dnia 12.06.2014 r. (k. 3-9, k. 13-18 akt adm.).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie jest zasadne, jednakże z innych przyczyn niż wskazanych w odwołaniu od zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 P.e., wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji.

Reglamentacja przez państwo określonej działalności oznacza poddanie jej szczególnym rygorom ze względu na konieczność ochrony pewnych dóbr oraz swoistą gwarancję państwa, że działalność ta będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Celem zapewnienia prawidłowego wykonywania koncesjonowanej działalności na przedsiębiorcę są nakładane obowiązki o treści wskazanej w koncesji. W zakresie działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, do takich obowiązków zalicza się obowiązek nieczynienia przedmiotem obrotu paliw, których parametry jakościowe nie odpowiadają parametrom wynikającym z obowiązujących przepisów oraz zawartych umów.

Niewykonywanie obowiązków określonych w koncesji jest zagrożone karą na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e.

Wskazany wyżej przepis dotyczy odpowiedzialności za nieprzestrzeganie różnego rodzaju obowiązków koncesyjnych. Odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny i niezależny od przeszkód napotykanych przez przedsiębiorcę w prowadzonej działalności koncesjonowanej, tj. oparta jest na zasadzie ryzyka (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r., III SK 6/08, Legalis Nr 212543, wyrok Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 22 czerwca 2016 r., III SK 33/15, LEX nr 2077544). Wyłącznym warunkiem przypisania odpowiedzialności na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e. jest zatem ustalenie, iż konkretny obowiązek koncesyjny został naruszony przez przedsiębiorcę.

Przedmiotem postępowania administracyjnego zakończonego zaskarżoną decyzją było wymierzenie przedsiębiorcy kary pieniężnej w związku z naruszeniem przez odwołującego zakazu wprowadzania do obrotu paliw ciekłych, poprzez dokonywanie obrotu gazem płynnym propan-butan, którego parametry jakościowe były niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami prawa oraz braku dochowania obowiązku informacyjnego w zakresie rozszerzenia działalności koncesjonowanej, tj. warunku 2.2.2. i 2.4.1. koncesji.

Prezes URE stwierdził na podstawie art. 56 ust.2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz art. 104 k.p.a. że przedsiębiorca oferował do sprzedaży gaz płynny LPG przy wykorzystaniu niezgłoszonej do koncesji stacji auto-gazu, zlokalizowanej w miejscowości (...), (...)-(...) P., który to gaz płynny nie spełniał wymagań jakościowych przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego LPG (Dz.U. z 2006 r., Nr 251, poz. 1851 ze zm.), tj. nie przestrzegał warunków koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa URE z 17 maja 2011 r., nr (...), zmienionej decyzją z 31 października 2011 r., nr (...), zaś za powyższe działanie wymierzył karę pieniężną.

Celem przypisania przedsiębiorcy odpowiedzialności za tak postawiony zarzut, organ był obowiązany zatem do wykazania, że koncesjonariusz wprowadzał do obrotu paliwo niespełniające norm jakościowych określonych w stosownych przepisach w ramach udzielonej koncesji. Powyższa okoliczność zaś mogła być stwierdzona wyłącznie w drodze badania laboratoryjnego paliwa przeprowadzonego zgodnie z odpowiednią procedurą, w którym materiałem badanym jest próbka paliwa uzyskana w toku kontroli przez organy powołane do kontroli jakości paliwa. Tymczasem, powołując wskazane wyżej podstawy prawne wydanej decyzji, Prezes URE stwierdził również w tej decyzji, iż stacja paliw należąca do przedsiębiorcy nie była zgłoszona w celu rozszerzenia zakresu koncesji. Zatem działalność powoda na stacji paliw w miejscowości K. nie była objęta koncesją.

Brak koncesji w ogóle lub do wykonywania działalności koncesjonowanej w określonym zakresie lub miejscu wywołuje ten skutek, że prowadzenie przez przedsiębiorcę działalności wymagającej koncesji jest działaniem naruszającym prawo samo w sobie, niezależnie od sposobu w jaki działalność ta jest prowadzona. Prowadzenie działalności w zakresie nie objętym koncesją jest prowadzeniem tej działalności bez koncesji i podlega sankcjom określonym w art.57g § 1 ustawy Prawo energetyczne. Nie może być natomiast uznane za naruszenie warunków koncesji, gdyż określenie warunków koncesji odnosi się wyłącznie do zakresu działalności objętego koncesją.

Działanie powoda nie wypełniało zatem przesłanek zawartych hipotezie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw by na powoda nałożyć karę pieniężną w oparciu o wskazaną przez Prezesa URE podstawę prawną.

Zaskarżoną decyzję należało w związku z tym, na podstawie art.479⁵³ § 2 k.p.c. uchylić wobec braku podstaw do jej wydania

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz powoda koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych zgodnie z art. 98 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński